

De Berkenschutse

Centrum voor Onderwijsexpertise

SCHOOLONDERSTEUNINGSPROFIEL DE BERKENSCHUTSE

**t.b.v. samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs
Versie dd. 22-09-2021**

Algemene gegevens:

De Berkenschutse

Centrum voor Onderwijsexpertise

voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs

Sterkselseweg 65, 5591 VE HEEZE

Tel.: (040) 227 93 00

www.berkenschutse.nl

Brinnummer 05HJ

Bestuur: Stichting Kempenhaeghe

Inhoud

1.	Inleiding 'Kennismaking met De Berkenschutse'	2
2.	Visie van de school.....	3
3.	Doelgroepen.....	4
4.	Organisatie	4
5.	Expertise/onderwijs	5
	Afdeling Speciaal onderwijs SO.....	9
	Afdeling Voortgezet Speciaal Onderwijs: arbeid & dagbesteding.....	10
	Afdeling Voortgezet Speciaal Onderwijs: vervolgonderwijs.....	12
6.	Voorzieningen.....	12
7.	Arrangeren binnen de samenwerkingsverbanden passend onderwijs.....	13
8.	Landelijk Werkverband Onderwijs en Epilepsie (LWOE)	15
	Samenvatting Schoolondersteuningsprofiel De Berkenschutse.....	18

Vastgesteld in MT en MR-vergadering d.d. 22-09-2021

1. Inleiding 'Kennismaking met De Berkenschutse'

De Berkenschutse is een onderwijs- en expertisecentrum voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs voor leerlingen in de leeftijd van 4 tot 20 jaar. De expertise is onder te verdelen in:

1. Epilepsie: expertise primair gericht op de problematiek en gevolgen van epilepsie.
2. Langdurig Ziek (Izk): expertise primair gericht op de problematiek en gevolgen van andere neurologische aandoeningen en langdurig chronisch ziek zijn.
3. Autisme Spectrum Stoornis (ass): expertise primair gericht op de problematiek en de gevolgen van een Autisme Spectrum Stoornis, of een "stoornis" die een autisme vriendelijke aanpak behoeft.
Bij punt 3 betreft het leerlingen die op havo/vwo niveau functioneren. Leerlingen die binnen de DSM-5 vallen onder de hoofdgroep 'neurobiologische ontwikkelingsstoornissen'.
4. Behoudens deze leerlingen worden onder bepaalde omstandigheden ook leerlingen, met ADHD, Gilles de la Tourette, angststoornissen e.d. geplaatst.
5. Voor "ASS" leerlingen op vmbo –niveau en waarbij De Berkenschutse de dichtstbijzijnde school is, kan De Berkenschutse de meest passende school zijn.

De Berkenschutse biedt onderwijs aan langdurig zieke kinderen (Izk), maar geeft daarnaast ook onderwijs aan zeer moeilijk lerende (zml) en leerlingen met een ernstige, meervoudige beperking (emb).

Bij zml- en emb -leerlingen is er meestal sprake van een combinatie van lage cognitieve capaciteiten met epilepsie of chronische ziekte. De Berkenschutse geeft ook onderwijs aan zml- en emb-leerlingen zonder epilepsie/ziekte.

Voor alle leerlingen geldt dat hun hulpvraag past in het onderwijs- en ondersteuningsaanbod van De Berkenschutse zoals is vastgelegd in dit schoolondersteuningsprofiel (SOP).

Tevens geldt dat thuisnabij onderwijs de voorkeur heeft. Dus als er voor de ondersteuningsvraag van de leerling een onderwijsaanbod is dat meer thuisnabij is dan De Berkenschutse, heeft dat de voorkeur en wordt dat ook geadviseerd.

Binnen het expertisecentrum wordt zoveel mogelijk antwoord gegeven op de hulpvragen van leerlingen en rekening gehouden met hun mogelijkheden en beperkingen. Het handelen is gericht op het voorbereiden van leerlingen op volwassenheid. Voor iedere leerling wordt gewerkt met een (eind)perspectief, dat wordt beschreven in het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP).

De primaire opdracht van De Berkenschutse is het scheppen van een klimaat, waarbinnen kinderen zich mogen, durven en kunnen ontwikkelen. Dit klimaat vraagt om sfeer en veiligheid, planmatig orthopedagogisch en orthodidactisch handelen en het bewust hanteren van opvoedingsmiddelen. De externe leerlingen die het onderwijscentrum bezoeken komen dagelijks uit de regio Midden- en Zuidoost Brabant, Noord- en Midden Limburg. De interne leerlingen die de school bezoeken verblijven voor korte of langere tijd op Kempenhaeghe, expertisecentrum voor epileptologie, slaapgeneeskunde en neurocognitie.

Ook kunnen leerlingen, dankzij de inzet van de Dienst Ambulante Begeleiding, in hun eigen omgeving ondersteund worden.

Samen met Onderwijscentrum De Waterlelie (Cruquius, Noord-Holland) vormt De Berkenschutse het Landelijk Werkverband voor Onderwijs en Epilepsie (LWOE). Het LWOE verzorgt, vanuit budgetbekostiging door het ministerie van onderwijs, ambulante onderwijskundige begeleiding aan leerlingen met epilepsie binnen het regulier onderwijs in heel Nederland (po-vo-mbo); zie www.lwoe.nl.

Deze begeleiding kan rechtstreeks worden aangevraagd bij het LWOE en brengt voor de school of ouders geen kosten met zich mee.

2. Visie van de school

' De Berkenschutse levert een bijdrage aan het meest passende onderwijs voor leerlingen, door onze unieke expertise te delen en zelf voortdurend nieuwe expertise te zoeken, te ontwikkelen en toe te passen'¹.

Collectieve ambitie:

De Berkenschutse voorziet in excellent onderwijs en speciale ondersteuningsbehoeften die het regulier onderwijs op dat moment overstijgen. Alle medewerkers werken multidisciplinair, hebben een onderzoekende en reflectieve houding, passend binnen een professionele leeromgeving. Als netwerkorganisatie is De Berkenschutse naar buiten gericht.

De Berkenschutse staat voor:

- Een totaalpakket aan onderwijs, vorming, begeleiding en arbeidstoeleiding.
- Er wordt gewerkt aan de ontwikkeling van leerlingen op vijf gebieden:
 - een attitude om adequaat om te gaan met epilepsie, andere medische/neurologische problematiek en of (gediagnostiseerde) gedragsstoornis (bijv. autisme of ADHD);
 - kennis en vaardigheden;
 - vertrouwen in zichzelf en de ander;
 - gevoelens van sociale en cognitieve competentie;
 - zelfstandigheid en verantwoordelijkheid.
- Er wordt opbrengstgericht vorm en inhoud gegeven aan de relatie epilepsie/ziekte/"stoornis", leren en gedrag.
- Samenwerking en overleg met ouders, verzorgers.
- Deskundigheidsontwikkeling in samenwerking met Kempenhaeghe, expertisecentrum voor epileptologie, slaapgeneeskunde en neurocognitie, andere instituten, ziekenhuizen, universiteiten en andere onderwijsinstellingen.

Samenwerkingsverbanden passend onderwijs

Door haar bovenregionale functie (Midden/Oost Brabant en Midden/Noord Limburg) werkt De Berkenschutse samen met tien samenwerkingsverbanden primair onderwijs en twaalf samenwerkingsverbanden voortgezet onderwijs.

Wettelijk maakt De Berkenschutse deel uit van het samenwerkingsverband primair onderwijs Helmond-Peelland (30-08) en het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Helmond-Peelland (30-08).

¹ Schoolplan De Berkenschutse 2019-2023

3. Doelgroepen

De Berkenschutse is van oorsprong een lzk-school (school voor langdurig zieke kinderen) en voor leerlingen met epilepsie. Naast lzk-leerlingen geeft De Berkenschutse ook onderwijs aan zeer moeilijk lerenden (zml), leerlingen met een ernstige, meervoudige beperking (emb) en leerlingen met een (gediagnostiseerde) autisme spectrum stoornis (ASS).

- **Langdurig zieke leerlingen**
- **Leerlingen met epilepsie**
- **Zeer moeilijk lerende kinderen.**
- **Ernstig Meervoudig beperkte leerlingen**
- **Leerlingen met o.a. een (gediagnostiseerde) autisme spectrum stoornis(het gaat hier met name om leerlingen op havo / vwo niveau).**
- **Leerlingen met ondersteuningsvragen op het gebied van Neurocognitie en of Neurologische problematiek**

Voor toelating op De Berkenschutse geldt:

- Dat leerlingen alleen toegelaten kunnen worden indien er een TLV is afgegeven.
- Dat leerlingen moeten kunnen functioneren in een groep van circa twaalf leerlingen en onderwijs moeten kunnen volgen in één van de zeven leerroutes (zie hoofdstuk 5).
- Dat voor leerlingen die extra pedagogische ondersteuning nodig hebben en mede op grond van een hogere bekostiging, er kleinere groepjes geformeerd kunnen worden. (bijvoorbeeld bij emb-leerlingen).
- Dat de leerling die één op één onderwijs en begeleiding nodig heeft en/of niet kan functioneren in een kleine groep, niet toelaatbaar is.
- Dat leerlingen waarbij de ondersteuningsbehoefte primair ligt bij het reguleren van structureel ernstig externaliserend gedrag, niet toelaatbaar zijn.
- Dat De Berkenschutse geen passende ondersteuning kan bieden bij psychosomatisch klachten en/of ziektebeelden met een sterke psychiatrische component.

Bekostiging

- Binnen de wetgeving passend onderwijs geeft De Berkenschutse onderwijs aan leerlingen van 4 t/m 20 jaar in de bekostigingscategorieën 1,2 en 3.
- De Berkenschutse heeft ook leerlingen die bekostigd worden vanuit de zogenaamde 'plaatsbekostiging (semi) residentiële leerlingen'. Het gaat hier om leerlingen die zijn opgenomen op Stichting Kempenhaeghe.
- Budgetbekostiging LWOE (alleen voor ambulante dienstverlening epilepsie)

4. Organisatie

De Berkenschutse is organisatorisch verdeeld in vier afdelingen:

- SO (basisschoolleeftijd)
- VSO arbeid & dagbesteding (inclusief het Arbeids- Onderzoek- en Trainingscentrum (AOT))
- VSO vervolgonderwijs (vmbo,havo,vwo)
- Dienst Ambulante Onderwijskundige Begeleiding; Gedragswetenschappers en Onderwijsversterkers

5. Expertise/onderwijs

Alle leerlingen op De Berkenschutse vallen binnen de zware ondersteuning vanuit een samenwerkingsverband. Het basisarrangement van De Berkenschutse is hierop toegerust en biedt meer ondersteuning dan in het regulier onderwijs mogelijk is.

De Berkenschutse levert voor al haar doelgroepen een compleet onderwijs- en ondersteuningspakket, met alle voorzieningen op één locatie en binnen één organisatie. Als centrum voor onderwijsexpertise wordt er gespecialiseerde ondersteuning geboden (neurologisch, orthopedagogisch, orthodidactisch, ten aanzien van het omgaan met ASS, verpleegkundig, medisch en paramedisch).

Medewerkers professionaliseren zich voortdurend in- en/of extern om de kennis en vaardigheden te verkrijgen die noodzakelijk zijn voor onderwijs en ondersteuning aan de leerlingen.

De aanpak van De Berkenschutse is innovatief en opbrengstgericht en door de specifieke combinatie van zorg, onderwijs en onderzoek is het 'meer dan onderwijs alleen'. Er wordt voor de leerlingen een integraal ontwikkelingsperspectief geformuleerd.

De Berkenschutse kent een grote diversiteit aan doelgroepen met sterk uiteenlopend niveau. Om herkenbare doorlopende leerlijnen te garanderen is het onderwijs, vanuit de opgestelde schoolstandaard, vormgegeven in zeven leerroutes (1 t/m 7). Deze leerroutes zijn opgebouwd naar niveau en hebben een eindperspectief. Weergegeven in figuur 1.

Figuur 1

Leerroute	1	2	3	4	5	6	7
Uitstroom bestemming na SO	VSO dagbesteding	VSO dagbesteding	VSO dagbesteding/ arbeid	VSO arbeid/ pro	pro/ vmbo	vmbo	havo/ vwo
Uitstroom Bestemming na VSO	Belevingsgericht	Taakgericht en activerend	Arbeidsmatige dagbesteding	(beschut werk) Arbeid	Arbeid met certificaten MBO Entree	MBO 2/3/4	MBO 3/4 HBO/WO
	<i>Dagbesteding</i>		<i>Dagbesteding/ beschutte arbeid</i>	<i>Arbeid</i>		<i>Vervolgonderwijs</i>	

Ontwikkelingsperspectiefplan – OPP

Voor iedere leerling wordt – in overleg met ouder(s)/verzorger(s) – een ontwikkelingsperspectiefplan (opp) vastgesteld, uitgaande van het uitstroomprofiel dat hoort bij een leerroute. Binnen De Berkenschutse wordt het directe instructiemodel gehanteerd, waarbij drie arrangementen binnen een groep mogelijk zijn, namelijk:

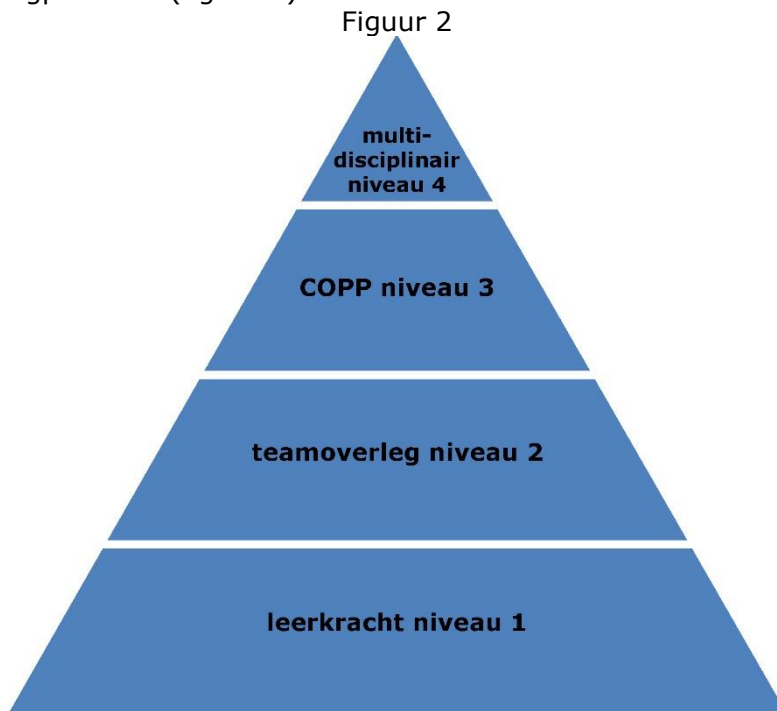
- basisarrangement
- talent arrangement
- (zeer) intensief arrangement.

Voor het maken van groeps- (en individuele) plannen en het opstellen van het opp maakt De Berkenschutse gebruik van Schoolaris (voorheen: MLS maatwerk leerling volgsysteem) en van Somtoday.

Deskundigen binnen de afdelingen

Per afdeling zijn er 'commissies ontwikkelingsperspectiefplan' (copp) aanwezig. De copp is gemandateerd door de commissie van begeleiding (CvB) en is verantwoordelijk voor de leerlingenzorg, de evaluatie van het aangeboden lesprogramma en het opstellen, het evalueren en het eventueel bijstellen van het 'ontwikkelingsplanperspectief'.

Ten aanzien van de bespreking van leerproblemen geldt op De Berkenschutse de onderstaande zorgpiramide (figuur 2):

Binnen het VSO biedt het centrum voor onderwijsexpertise alle drie de uitstroomprofielen aan:

- vervolgonderwijs
- arbeidsgericht (met een belangrijke rol voor het AOT)
- dagbesteding

Voor alle leerlingen op De Berkenschutse geldt het uitgangspunt dat, indien mogelijk terugplaatsing naar het regulier onderwijs, nagestreefd wordt.

Leerlingen binnen de uitstroomprofielen dagbesteding en arbeid blijven over het algemeen t/m hun 18^e jaar op school. Er wordt kritisch gekeken tot welke leeftijd onderwijs op De Berkenschutse nog een meerwaarde kent voor deze doelgroepen.

Vmbo t- en havo/vwo-examens worden afgenomen door middel van een staatsexamen. De overige vmbo-examens worden gearrangeerd in symbiose met een tweetal reguliere scholen in de regio.

In het VSO vervolgonderwijs is onder voorwaarden gespreid examen mogelijk. Binnen loopbaanbegeleiding in de tweede fase zijn additionele trajecten mogelijk, bijvoorbeeld pré-studeren op hbo en universiteiten en competentiegerichte stages (maximaal honderd uur per schooljaar).

De Berkenschutse heeft actuele en specialistische kennis en vaardigheden op het gebied van:

- Onderwijs en didactische ontwikkeling op Master SEN niveau (o.a. ondersteunde communicatie (o.a. picto's, NmG), gesprekstechnieken (DGM), gedrag (DDG), ziektebeleving, aansluiten bij de belevingswereld en vergroten van zelfredzaamheid en autonomie, kennis en expertise op het gebied van ernstig meervoudig beperkte leerlingen).
- OGW (opbrengstgericht werken) en HGW (handelingsgericht werken).
- Orthopedagogisch handelen.
- Persoonlijke verzorging en verpleegkundige handelingen volgens medische protocollen.
- Epilepsie en aanverwante neurologische stoornissen
- Ziektebeelden
- Kinderrevalidatie
- Diagnostiek op het gebied van onderwijs, (neuro)psychologie behandeling op het gebied van onderwijs, (neuro)psychologie

De mate van inzet van bovengenoemde expertise of behandeling door paramedici is afhankelijk van de COPP bespreking per leerlingen en volgens onderstaande uitgangspunten:

- Is tijdelijk van aard;
- Wordt geprioriteerd door paramedici in samenspraak met COPP;
- Afhankelijk van de beschikbare behandelcapaciteit;
- Bij onvoldoende capaciteit komt men op een wachtlijst;
- Wordt waar mogelijk geïntegreerd, multidisciplinair en/of in groep aangeboden
- Behandeling staat altijd in relatie tot het gestelde in OPP;
- Overige behandelaspecten worden vanuit de reguliere 1ste lijnszorg buiten school opgepakt;
- Er is geen mogelijkheid om externe behandelaars hier op het terrein therapie te laten geven.

Het onderwijs wordt ondersteund door diverse eigen specialisten zoals:

- gedragswetenschappers: ((GZ)-psychologen, orthopedagogen en neuropsychologen);
- paramedici (fysiotherapeuten, logopedisten en ergotherapeuten);
- remedial teachers;
- teamleiders;
- uitstroombegeleiders
- loopbaancoördinatoren;
- decanen;
- schoolverpleegkundigen;
- maatschappelijk deskundigen;

Extern wordt de school ondersteund door Kempenhaeghe (o.a. neurologen en kinderartsen). Daarnaast is er ondersteuning door (medisch) specialisten vanuit diverse (academische) ziekenhuizen.

Door middel van wetenschappelijk onderzoek wordt een bijdrage geleverd aan het verhogen van de expertise van De Berkenschutse. In samenspraak met Kempenhaeghe en universiteiten zijn/worden hiervoor studies weggezet.

Didactische ondersteuning:

Voor extra didactische ondersteuning kan een beroep gedaan worden op onderwijsversterkers: remedial teaching, ergotherapie, sociale vaardigheidstrainers, logopedie en gedragswetenschappers.

Er wordt remedial teaching op dyslexie, forse rekenproblemen en dyscalculie ingezet. Tevens is er extra aandacht voor Nederlands op gebied van spelling en begrijpend lezen. Zoals er ook aandacht is voor leervaardigheden op zowel individueel- als groepsniveau. Dit vindt plaats in de reguliere lessen in de onder- en bovenbouw.

In het VSO vervolgonderwijs is bij havo/vwo de verlengde onderbouw mogelijk waardoor er extra tijd geboden wordt aan de leerlingen om de onderwijskundige doelen te halen, om de kernvakken op niveau te krijgen en om invulling te geven aan talentontwikkeling of aan intensieve ondersteuning.

Sociaal emotionele ondersteuning:

Voor extra sociale ondersteuning kan een beroep gedaan worden op de onderwijsversterkers van ergotherapie, maatschappelijk werk, sociale vaardigheidstrainers en gedragswetenschappers.

Er wordt gewerkt met de leerlijnen en de kernwaarden van het speciaal onderwijs van GO(voorheen LECSO). Daarbij worden leerlingen gevolgd door middel van de Sociale Competentie Observatielijst.

Schoolbreed is Positive Behavior Support de methode om goed gedrag te stimuleren. Verder zijn er Sociaal vaardigheidstrainingen en trainingen Rots en Water om de weerbaarheid bij leerlingen te ontwikkelen.

In het VSO vervolgonderwijs wisselen docenten van klas omdat de leerlingen een stamlokaal hebben.

Er wordt rekening gehouden met de communicatiemogelijkheden en begrip van communicatie van de leerlingen. Tenslotte is er veel aandacht voor groepsvorming.

Ondersteuning bij fysieke problemen binnen de afdeling:

Voor extra fysieke ondersteuning kan een beroep gedaan worden op onderwijsversterkers bijvoorbeeld fysiotherapie, logopedie en de schoolverpleegkundige

Bovengenoemde ondersteuning op didactisch, sociaal/emotioneel en op het fysieke terrein worden afgestemd in de COPP.

Afdeling Speciaal onderwijs SO

Binnen de afdeling SO zijn 3 teams;

- Het jonge kind;
- SO arbeid/dagbesteding: arbeid praktijkonderwijs, arbeidsgerichte dagbesteding en taakgericht dagbesteding)
- SO arbeid/vervolgonderwijs.

Het jonge kind (sjk)

Dit ondersteuningsprofiel heeft betrekking op SO leerlingen met een kalenderleeftijd tussen 4 en 8 jaar; niveau kleuters en groep 3.

Binnen de organisatie beschrijven we hier de doelgroep voor het onderwijs aan zeer jonge- en jonge risicokinderen.

Het betreft de leerlingen met een kalenderleeftijd van 4- 8 jaar, waarbij een duidelijk verschil is tussen kalenderleeftijd en ontwikkelingsleeftijd.

Leerlingen kunnen worden geplaatst op De Berkenschutse omdat ze langdurig ziek zijn, epilepsie en/of andere neurologische aandoeningen hebben of andere daaruit voortvloeiende problematiek en ondersteuningsbehoeften Er worden ook leerlingen met een zeer moeilijk niveau (zml) niveau geplaatst.

Leerlingen met meervoudige ernstige beperkingen hebben zeer intensieve ondersteuningsbehoeften welke extra bekostiging vragen (categorie 2 of 3)

Uitstroombestemming:

De leerling stroomt rond het 7^e levensjaar uit naar een vervolggroep binnen de SO dagbesteding/arbeid/vervolgonderwijs.

Leerroute SO: arbeid/praktijkonderwijs

De leerling in deze leerroute heeft een extra ondersteuningsbehoefte vanwege epilepsie of andere langdurige ziektebeelden, beperkte motorische en in mindere mate cognitieve ontwikkelingsmogelijkheden (IQ 60-80).

Dit kan zich o.a. uiten in een leerachterstand, schoolverzuim, problemen op het gebied van de zelfredzaamheid, een grote medische zorgbehoefte en/of sociaal-emotionele kwetsbaarheid.

Uitstroombestemming:

De leerling stroomt uit naar praktijkonderwijs(PrO), regulier of speciaal.

De leerling functioneert aan het eind van het SO minimaal op regulier onderwijs eind groep 4.

Leerroute zml SO; arbeidsgerichte dagbesteding

Dit ondersteuningsprofiel heeft betrekking op SO leerlingen met een voortdurende ondersteuningsbehoefte vanwege:

lichamelijke, verstandelijke, sociaal-emotionele of ernstig, meervoudige beperkingen. lichtbeperkte cognitieve ontwikkelingsmogelijkheden (IQ 55-70)².
geringe zelfredzaamheid.

Leerlingen met ernstige, meervoudige beperkingen hebben zeer intensieve ondersteuningsbehoeften welke extra bekostiging vragen (categorie 2 of 3)

Uitstroombestemming:

² IQ gegevens zijn indicatief en aanvullend op andere leerling kenmerken

De leerling stroomt uit naar leerroute VSO arbeidsgerichte dagbesteding. De leerling functioneert aan het eind van het SO minimaal op niveau 8 van de zml-leerlijn (overeenkomend met regulier onderwijs eind groep 4).

Leerroute SO zml; taakgerichte dagbesteding

Dit ondersteuningsprofiel heeft betrekking op SO leerlingen met een intensieve ondersteuningsbehoefte vanwege;
lichamelijke, verstandelijke, sociaal-emotionele of meervoudige beperkingen.
matig cognitieve ontwikkelingsmogelijkheden (IQ 45-55).
geringe zelfredzaamheid.

Leerlingen met ernstig, meervoudige beperkingen hebben zeer intensieve ondersteuningsbehoeften welke extra bekostiging vragen (categorie 3)

Uitstroombestemming:

De leerling stroomt uit naar leerroute VSO praktisch.

De leerling functioneert aan het eind van het SO minimaal op niveau 5 van de zml leerlijn (overeenkomend met regulier onderwijs eind groep 2/ midden groep 3).

Leerroute SO: vervolgonderwijs

De leerling in deze leerroute heeft een extra ondersteuningsbehoefte vanwege epilepsie of andere langdurige ziektebeelden, beperkte motorische en in mindere mate cognitieve ontwikkelingsmogelijkheden (IQ ≥ 80)³. Dit kan zich o.a. uiten in een leerachterstand, schoolverzuim, problemen op het gebied van de zelfredzaamheid, een grote medische zorgbehoefte en/of sociaal-emotionele kwetsbaarheid

Uitstroombestemming:

De leerling stroomt uit naar voortgezet vervolgonderwijs (vmbo, havo/vwo; regulier of speciaal)

De leerling functioneert aan het eind van het SO respectievelijk minimaal op regulier onderwijs niveau 6, 8 of 8+.

Afdeling Voortgezet Speciaal Onderwijs: arbeid & dagbesteding

Binnen Afdeling Voortgezet Speciaal Onderwijs arbeid & dagbesteding zijn er twee uitstroombestemmingen:

- Uitstroombestemming dagbesteding
- Uitstroombestemming arbeid

Binnen uitstroombestemming dagbesteding maken we onderscheid tussen drie leerroutes:

- VSO dagbesteding belevings- en taakgericht (leerroute 1 en 2)
- VSO dagbesteding arbeid beschut. (leerroute 3)

Voortgezet Speciaal Onderwijs; dagbesteding belevings- en taakgericht:

Dit ondersteuningsprofiel heeft betrekking op SO en VSO leerlingen met een (zeer) intensieve ondersteuningsbehoefte vanwege;

- lichamelijke, verstandelijke, sociaal-emotionele of (ernstige)meervoudige beperkingen.
- (zeer) ernstig verstandelijk beperkt niveau (IQ < 35 of niet meetbaar)
- (zeer) beperkte zelfredzaamheid.

³ IQ gegevens zijn indicatief en aanvullend op andere leerling kenmerken

Leerlingen met (ernstige)meervoudige beperkingen hebben (zeer) intensieve ondersteuningsbehoeften welke extra bekostiging vragen (categorie 2 en 3)

Uitstroombestemming:

De leerling stroomt uit naar belevings- of taakgerichte dagbesteding.

De leerling (uitstroom belevingsgerichte dagbesteding) functioneert aan het eind van het VSO op niveau 2 zml leerlijnen.

De leerling (uitstroom taakgerichte dagbesteding) functioneert aan het eind van het VSO op niveau 6 van de zml leerlijnen.

Afdeling VSO; dagbesteding arbeid beschut

Dit ondersteuningsprofiel heeft betrekking op VSO leerlingen met een voortdurende ondersteuningsbehoefte vanwege;

- lichamelijke , verstandelijke, sociaal-emotionele of meervoudige beperkingen.
- matig cognitieve ontwikkelingsmogelijkheden (IQ 45-55)⁴.
- lichtbeperkte cognitieve ontwikkelingsmogelijkheden (IQ 55-70).
- beperkte zelfredzaamheid.

Leerlingen met (ernstige) meervoudige beperkingen hebben (zeer) intensieve ondersteuningsbehoeften welke extra bekostiging vragen (categorie 2 of 3)

Uitstroombestemming:

De leerling stroomt uit naar arbeidsmatige dagbesteding/ beschut werk. De leerling functioneert aan het eind van het VSO op niveau 9 van de zml leerlijnen.

Binnen uitstroomprofiel arbeid maken we onderscheid tussen twee leerroutes:

- VSO arbeid loonvormend (leerroute 4)
- VSO arbeid met mogelijkheid tot uitstroom MBO (leerroute 5)

Voor beide leerroutes geldt:

VSO arbeid loonvormend

Dit ondersteuningsprofiel heeft betrekking op VSO leerlingen met een kalenderleeftijd tussen 12 en 20 jaar; functionerend op een niveau vanaf eind groep 3.

De leerling in deze leerroute heeft een extra ondersteuningsbehoefte vanwege epilepsie of andere langdurige ziektebeelden, beperkte motorische en in mindere mate cognitieve ontwikkelingsmogelijkheden (IQ 55- 80).

Dit kan zich o.a. uiten in een leerachterstand, schoolverzuim, problemen op het gebied van de zelfredzaamheid, een grote medische zorgbehoefte en/of sociaal-emotionele kwetsbaarheid.

Leerlingen met complexe problematieken hebben zeer intensieve ondersteuningsbehoeften welke extra bekostiging vragen (categorie 2 of 3).

Uitstroombestemming:

De leerling stroomt uit naar arbeid eventueel met branche gerichte certificaten en incidenteel naar een MBO of een MBO Entree opleiding.

⁴ IQ gegevens zijn indicatief en aanvullend op andere leerling kenmerken

Afdeling Voortgezet Speciaal Onderwijs: vervolgonderwijs

Dit ondersteuningsprofiel heeft betrekking op VSO-leerlingen met een kalenderleeftijd tussen 12 en 20 jaar; functionerend op een niveau vanaf eindgroep 8.

vmbo

Leerroute 6, met uitstroomprofiel vervolgonderwijs MBO niveau 2,3,4. Richt zich op leerlingen met epilepsie en/of een neurologische stoornis, langdurig zieke leerlingen en leerlingen met een autismespectrumstoornis of andere gediagnostiseerde gedragsstoornis. Leerroute 6 heeft als doel een vmbo-diploma te behalen op niveau van vmbo basis, kader of TL niveau.

havo/vwo

Leerroute 7 met uitstroomprofiel MBO niveau 3 of 4, HBO of WO.

De Berkenschutse huisvest een groep leerlingen met epilepsie, andere neurologisch aandoeningen en langdurig chronisch zieke leerlingen. De meeste leerlingen hebben een gediagnostiseerde gedragsstoornis. Het betreft leerlingen in de voortgezet onderwijs leeftijd, met bijvoorbeeld een diagnose Autisme Spectrum Stoornis, ADHD, Gilles de la Tourette, ontwikkelingsstoornis, hechtingsproblematiek (secundair), angststoornis. Leerlingen die in school onderwijs- en ondersteuningsbeperkingen ervaren. De betreffende leerlingen hebben een normaal tot hoge intelligentie. Leerroute 7 is gericht op het uitstroomprofiel vervolgonderwijs en huisvest de diploma-gerichte denominaties havo en vwo. Na diplomering vervolgen de leerlingen hun studie binnen de universiteit, het Hoger of Middelbaar Beroepsonderwijs. Een klein gedeelte van de leerlingen stapt in een direct arbeidstoeleidend traject of krijgt een baan. Enkele leerlingen hebben een dermate intense pervasieve stoornis dat een (tijdelijk) opname in een (dag)behandelingssetting nodig is.

Uitstroombestemming

Vmbo heeft als uitstroombestemming MBO niveau 2,3, of 4 en naar havo. Belangrijk is wel dat de leerlingen na het vmbo een startkwalificatie halen via een vervolgopleiding. Havo/vwo heeft als uitstroomprofiel MBO niveau 3,4 HBO en WO.

6. Voorzieningen

Zowel de gebouwen/lokalen, de leermiddelen als het pedagogisch en didactisch handelen zijn zoveel mogelijk aangepast aan de onderwijs- en zorgbehoefte van de leerlingen. Veiligheid en een goed pedagogisch klimaat spelen hierbij een belangrijke rol. Iedere afdeling kent eigen, op de populatie aangepaste, speelplaatsen en pauzeruimtes. Op de hoofdlocatie is er een speciaal ingerichte medische afdeling met een ruimte voor de schoolverpleegkundigen en twee slaap-/ruimtes voor leerlingen. Voor alle betreffende leerlingen is er een medisch handelingsplan, waarin o.a. precies beschreven staat hoe in medische noodsituaties moet worden gehandeld. Een jeugdarts en een kinderneuroloog vanuit Kempenhaeghe zijn hierbij ondersteunend. Alle betrokken medewerkers zijn op de hoogte van handelingsadviezen in het geval van medische noodsituaties.

De school beschikt over goed geoutilleerde verzorgingsruimten, ruimten voor paramedische therapieën en remedial teaching. Remedial teaching wordt verzorgd (groepsgewijs als intensief arrangement en individueel als zeer intensief arrangement), met als doel om een leerling met zeer gespecialiseerd onderwijs/begeleiding verder te brengen bij vakken als Nederlandse taal, lezen en rekenen en sociaal emotionele

ontwikkeling.

Ergotherapeuten zorgen o.a. voor aangepast meubilair/ leermiddelen indien noodzakelijk.

Voor de SO, dagbesteding, arbeid en ook voor de vmbo bb/kader zijn er speciale praktijkruimtes. Tevens beschikt De Berkenschutse over een eigen Arbeids- Onderzoek- en Trainingscentrum, het AOT.

Samen met Kempenhaeghe heeft De Berkenschutse op eigen terrein een kinderboerderij 'De Hoeve' waar veel praktijk geoefend kan worden. Dit kan eveneens in de grote plantenkas en in de siertuin op het terrein.

Het grootste gedeelte van de afdeling vervolgonderwijs is vanaf februari 2014 gehuisvest in een nieuw gebouw. Dit gebouw is met behulp van de input van leerlingen ontworpen. Het betreft auditieve en visuele aanpassingen, rekening houdend met de sensitiviteit van de leerlingen. Uiteraard voldoet het gebouw ook aan de eisen die worden gesteld aan volwaardig onderwijs voor vmbo-, havo- en vwo-leerlingen. Om met name de context van de bètavakken te verrijken is het vak technologie ontwikkeld, met bijbehorende innovatieve werkplekken op het gebied van robotica, domotica en VR. Daarnaast kent dit gebouw de nodige stilte- en rustruimtes.

Onderwijsmaterialen en onderwijsfaciliteiten binnen de school:

- Arbeids- Onderzoek- en Trainingscentrum (AOT);
- kinderboerderij;
- Bommes; (snoezelruimte)
- mediatheek;
- er zijn lokalen met groepstafel en individuele werkplekken;
- volledig aangepast, rolstoeltoegankelijk gebouw (brede gangen, drempelloos, lift, invalide toilet met tillift;
- hoog/ laag bedden;
- automatische deuren bij in- en uitgang, schuifdeuren;
- verpleegruimtes;
- stilteruimtes ;
- praktijkruimtes zoals keuken, handenarbeid- technieklokaal;
- gymzaal en buitenterrein met aangepaste speeltoestellen;
- verschillende therapieruimtes, een therapiezaal en een onderzoeksruimte voor de revalidatiearts/ fysiotherapie);
- contrasterende kleuren van kozijnen/deuren;
- extra schoonmaak van het schoolgebouw i.v.m. ziektepreventie / hygiëne;
- voor het vervoer van en naar school en onderwijsactiviteiten, zijn bussen beschikbaar die ook toegerust zijn op het vervoer van o.a. rolstoelen en loophulpmiddelen.

7. Arrangeren binnen de samenwerkingsverbanden passend onderwijs

De Berkenschutse is een centrum voor onderwijsexpertise op het gebied van lzk, inclusief epilepsie en een (gediagnostiseerde) autisme spectrum stoornis (havo/vwo). De expertise die leerlingen bij schoolplaatsing op De Berkenschutse nodig hebben is in hoge mate exclusief. In grote lijnen komt deze exclusiviteit naar voren:

- in leerstoornissen als gevolg van een ernstig neurologisch probleem (bijvoorbeeld epilepsie)
- bij somatische aandoeningen waarbij schoolverpleegkundige ondersteuning noodzakelijk is;

- in een specifieke aanpak van een (gediagnostiseerde) autisme spectrum stoornis op havo/vwo-niveau en in voorkomende gevallen op vmbo-niveau.

De Berkenschutse verzorgt oplossingen op maat voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften binnen het regulier onderwijs. Dit gebeurt vanuit de opgebouwde expertise op bovengenoemde gebieden. Voor leerlingen met epilepsie valt dit buiten de verantwoordelijkheid van het samenwerkingsverband (zie hoofdstuk 8). Dit geldt ook voor de ambulante onderwijskundige begeleiding voor langdurig zieke leerlingen uit samenwerkingsverband Helmond-Peelland en Eindhoven-Kempenland, Eindhoven en De Kempen (PO 30-07, PO 30-08, PO 30-09, VO 30-07 en VO 30-08). In dit geval gaat het om leerlingen bij wie:

- op basis van medisch onderzoek is vastgesteld dat het om een chronische somatische stoornis (*"een ziekte of aandoening die een continue of repetitieve behandeling van minstens zes maanden noodzaakt of langer dan zes maanden aanhoudt"*) gaat.
- er sprake is van minimaal 80% schoolgang. Daar waar de mate van schoolgang minder is en er wel sprake is van een structurele schoolgang en het ontbreken van grote aaneengesloten hiaten in onderwijstijd, zal in overleg met betrokkenen worden bepaald wat er mogelijk is.
- de gestelde hulpvraag:
 - betrekking heeft op een beperking in de participatie in het onderwijs;
 - in verband gebracht kan worden met de medische aandoening;
 - buiten de (basis)zorgstructuur van de school valt;
 - een situatie betreft die veranderbaar/ beïnvloedbaar is waardoor er oplossingsgericht gewerkt kan worden en de ondersteuning een tijdelijk karakter heeft.

Om tot een zo volledig mogelijk aanbod te komen werkt De Berkenschutse daar waar nodig samen met o.a. de OZL (Onderwijs Zieke Leerlingen IJsselgroep). Voor structurele extra ondersteuning in en buiten de klas (bijvoorbeeld remedial teaching of bijles) is de school aangewezen op het eigen zorgbudget.

De Berkenschutse is zich er terdege van bewust dat er meer leerlingen met een (gediagnostiseerde) autisme spectrum stoornis moeten worden opgevangen binnen het regulier voortgezet onderwijs. De Berkenschutse denkt mee over hoe dit te realiseren is en brengt hierbij haar expertise (in kennis en mogelijk in personeel) in. Graag helpt het centrum voor onderwijsexpertise bij het opstarten van speciale arrangementen om meer ASS-leerlingen onderwijs te laten volgen binnen het regulier voortgezet onderwijs.

Naast bovenstaande zijn er trajecten voor leerlingen met epilepsie die kortdurend worden opgenomen in epilepsiecentrum Kempenhaeghe.

De Berkenschutse zet waar nodig kortstondige observatietrajecten in, in samenspraak met het Centrum voor Neurologische Leerstoornissen (CNL) van Kempenhaeghe. Dit zijn trajecten in samenwerking met Kempenhaeghe waarbij vanuit neuropsychologische insteek multidisciplinair wordt bekeken wat voor leerstoornissen een leerling heeft en wat de beste aanpak hiervoor is.

Focus in het kader van passend onderwijs is vooral in te zetten op het verminderen van de instroom in het voortgezet speciaal onderwijs (m.n. leerlingen met een autisme spectrum stoornis). Hiervoor worden in diverse samenwerkingsverbanden afspraken gemaakt.

Daarnaast wordt de expertiseontwikkeling de komende jaren ook sterk gericht op leerlingen met complexe integratieve beelden, die waarschijnlijk blijvend afhankelijk zijn voor het (voortgezet) speciaal onderwijs.

8. Landelijk Werkverband Onderwijs en Epilepsie (LWOE)

Met onze collega-school De Waterlelie (verbonden aan epilepsiecentrum SEIN) werkt De Berkenschutse samen in het Landelijk Werkverband Onderwijs en Epilepsie (LWOE). Het LWOE heeft van het ministerie van onderwijs de opdracht gekregen om de ambulante onderwijskundige begeleiding van leerlingen met epilepsie te verzorgen. Dit betekent dat De Berkenschutse ambulante onderwijskundige begeleiding verzorgt voor alle leerlingen met epilepsie en (dreigende) onderwijsproblemen in zowel het regulier als het speciaal onderwijs, van het PO, VO en MBO. De gegeven kerntaken hierbij zijn:

- voorlichting, signalering, consultatie en advies
- ondersteuning van onderwijskrachten en orthopedagogen/ psychologen
- begeleiding van leerlingen
- ontwikkeling en borging van expertise.

Hiervoor ontvangt het LWOE budgetbesteding, zodat deze begeleiding (wettelijk) buiten de samenwerkingsverbanden passend onderwijs blijft.

Gelden voor extra inzet personeel en materiaal is verevend toegekend aan de samenwerkingsverbanden. Inzet van bijvoorbeeld een remedial teacher of andere extra ondersteuning in en buiten de klas dienen derhalve te worden bekostigd uit het zorgbudget van het samenwerkingsverband.

In overleg met het ministerie van onderwijs is er een tekst opgesteld, welke door LWOE beschikbaar is gesteld aan alle samenwerkingsverbanden in Nederland, om op te nemen in hun ondersteuningsplan.

Deze tekst treft u hierna aan. Vervolgens vindt u de activiteiten van het LWOE in een schema.

Leerlingen met epilepsie

Leerlingen met epilepsie en aanverwante neurologische stoornissen kunnen, als er sprake is van schoolproblemen, rekenen op ondersteuning vanuit het Landelijk Werkverband Onderwijs en Epilepsie (LWOE). Het LWOE wordt gevormd door de ambulante diensten van de twee Nederlandse epilepsiescholen 'De Berkenschutse' in Heeze en 'De Waterlelie' in Cruquius. Beide scholen zijn verbonden aan een Epilepsiecentrum (3e-lijns ziekenhuis) voor epileptologie en neurologisch bepaalde leerstoornissen, respectievelijk Kempenhaeghe en SEIN.

Het LWOE biedt ondersteuning aan leerlingen met epilepsie in het reguliere onderwijs en leerlingen in het speciaal onderwijs. Na aanmelding bij het LWOE door ouders, arts, school of samenwerkingsverband volgt directe, preventieve betrokkenheid door een onderwijskundig begeleider van het LWOE. Indien meer intensieve ondersteuning nodig is, wordt de ondersteuningsbehoefte en het begeleidingsarrangement voor de betreffende leerling vastgesteld.

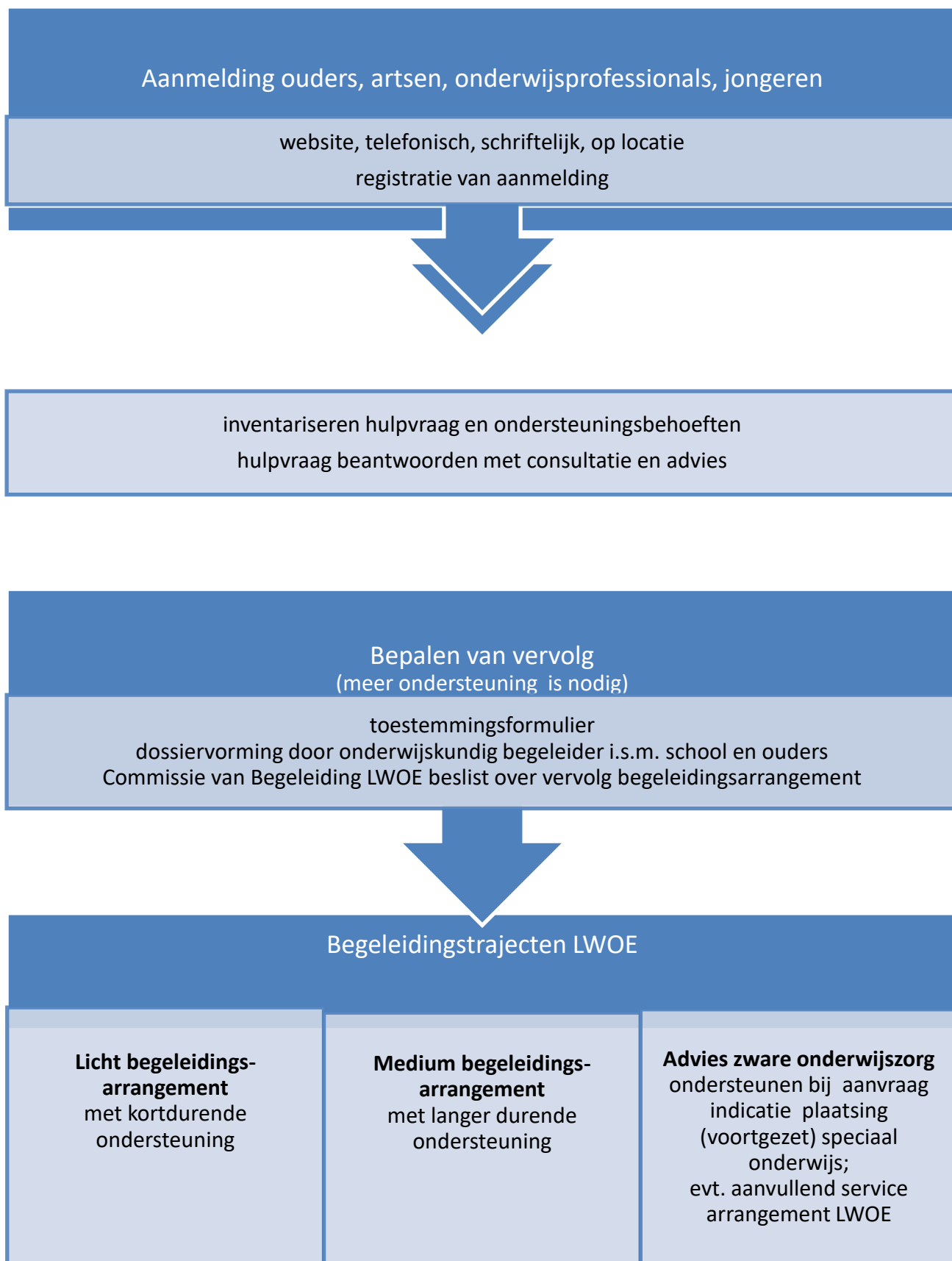
Naast de eerste preventieve interventie worden de volgende arrangementen onderscheiden: lichte begeleiding, medium begeleiding en zware onderwijszorg. De lichte begeleiding is screenend en kortdurend van aard. De medium begeleiding is handelingsgericht en langer durend van aard.

In voorkomende gevallen zal het LWOE het samenwerkingsverband zware onderwijszorg adviseren om een leerling toe te laten tot het (voortgezet) speciaal (basis) onderwijs.

Ter toerusting van leerkrachten en docenten biedt het LWOE een signaleringslijst aangaande het herkennen van epilepsieproblematiek. Tevens biedt het LWOE voorlichting, workshops en scholing met betrekking tot epilepsie, leren en gedrag.

Voor meer informatie zie www.lwoe.nl

Tekst onderwijskundige ondersteuning (ambulante begeleiding) leerlingen met epilepsie

Activiteiten LWOE

Samenvatting Schoolondersteuningsprofiel

De Berkenschutse

De Berkenschutse is een bovenregionaal centrum voor onderwijsexpertise voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs in Heeze. Het centrum voor onderwijsexpertise maakt onderdeel uit van de stichting Kempenhaeghe, samen met het expertisecentrum voor epilepsie, slaapproblemen en neurologische leer- en ontwikkelingsproblemen Kempenhaeghe. Naast het geven van onderwijs kent De Berkenschutse een Dienst Ambulante Begeleiding, die leerlingen met epilepsie begeleidt binnen het basis-, voortgezet- en middelbaar onderwijs. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met collega-school De Waterlelie binnen het Landelijk Werkverband Onderwijs en Epilepsie (LWOE). Daarnaast beschikt De Berkenschutse over een Arbeids- Onderzoek- en Trainingscentrum (AOT). Het AOT biedt leerlingen een geleidelijke overgang van onderwijs naar arbeid of dagbesteding.

Door haar bovenregionale functie heeft De Berkenschutse met veel samenwerkingsverbanden primair- en voortgezet onderwijs te maken. Wettelijk maakt ze deel uit van de samenwerkingsverband primair- en voortgezet onderwijs Helmond-Peelland.

O Aanmelding en toelating

Conform de wet passend onderwijs is om toegelaten te kunnen worden op De Berkenschutse een toelaatbaarheidsverklaring (tlv) nodig, afgegeven door het samenwerkingsverband passend onderwijs waar de leerling woont en/of op school zit.

O Doelgroepen

De Berkenschutse biedt een hoge kwaliteit met betrekking tot het aanbod van onderwijs en begeleiding, zowel qua kennis als vaardigheden, aan: leerlingen met epilepsie; langdurig zieke leerlingen; zeer moeilijk lerende leerlingen; leerlingen met ernstig, meervoudig beperkingen en leerlingen met ASS. (Meestal op niveau havo of vwo en soms op vmbo-niveau.)

O Organisatie

De Berkenschutse is organisatorisch verdeeld in vier afdelingen: SO (basisschoolleeftijd; langdurig zieke leerlingen, ernstig, meervoudig beperkte leerlingen en zeer moeilijk lerende leerlingen), VSO (langdurig zieke leerlingen, ernstig, meervoudig beperkte leerlingen en zeer moeilijk lerende leerlingen, inclusief het AOT), VSO vervolgonderwijs met vmbo, havo en /vwo (leerlingen met autisme en langdurig zieke leerlingen) en de Dienst Ambulante Begeleiding.

O Onderwijs

De Berkenschutse heeft de ambitie te excelleren in onderwijs, ambulante onderwijskundige begeleiding en arbeidstoeleiding van haar leerlingen. En onderscheidt zich door specifieke deskundigheid, multidisciplinaire samenwerking met (para)medici, schoolmaatschappelijk werk en gedragswetenschappers en door het verrichten van (wetenschappelijk) onderzoek in dienst van de onderwijspraktijk. Tevens is de integrale professionalisering van medewerkers een speerpunt.

Om het beste onderwijs voor alle leerlingen te garanderen, is dit vormgegeven in zeven leerroutes. Deze leerroutes zijn opgebouwd naar niveau (leerlijnen) en gericht op een eindperspectief met drie uitstroomprofielen: dagbesteding, arbeid en vervolgonderwijs. In onderstaand figuur schematisch weergegeven.

Leerroute	1	2	3	4	5	6	7
Uitstroom bestemming na SO	VSO dagbesteding	VSO dagbesteding	VSO dagbesteding/ arbeid	VSO arbeid/ pro	pro/ vmbo	vmbo	havo/ vwo
Uitstroom Bestemming na VSO	Belevingsgericht	Taakgericht en activerend	Arbeidsmatige dagbesteding	(beschut werk) Arbeid	Arbeid met certificaten MBO Entree	MBO 2/3/4	MBO 3/4 HBO/WO
	<i>Dagbesteding</i>		<i>Dagbesteding/ beschutte arbeid</i>	<i>Arbeid</i>		<i>Vervolgonderwijs</i>	

0 Voorzieningen

Zowel de gebouwen/lokalen als de leermiddelen zijn zoveel mogelijk aangepast aan de onderwijs- en zorgbehoeften van de leerlingen. Veiligheid en een goed pedagogisch klimaat spelen hierbij een belangrijke rol.

0 Arrangeren binnen de samenwerkingsverbanden passend onderwijs

De Berkenschutse verzorgt oplossingen op maat voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften binnen het regulier onderwijs. Dit gebeurt vanuit de opgebouwde expertise. De Ambulante Begeleiding voor leerlingen met epilepsie en voor langdurig zieke leerlingen, valt buiten de verantwoordelijkheid van het samenwerkingsverband.

Focus in het kader van passend onderwijs is vooral het inzetten op het verminderen van de instroom in het voortgezet speciaal onderwijs, met name leerlingen met een Autisme Spectrum Stoornis. De Berkenschutse denkt mee over hoe dit te realiseren is en brengt hierbij haar expertise (in kennis en mogelijk in personeel) in. Hiervoor zijn in diverse samenwerkingsverbanden afspraken gemaakt.

0 Landelijk Werkverband Onderwijs en Epilepsie (LWOE)

Met onze collega-school De Waterlelie (verbonden aan epilepsiecentrum SEIN) werkt De Berkenschutse samen in het Landelijk Werkverband Onderwijs en Epilepsie (LWOE). Het LWOE heeft van het ministerie van onderwijs opdracht gekregen om de ambulante onderwijskundige begeleiding van leerlingen met epilepsie te verzorgen. Kerntaken zijn: voorlichten (eveneens signalering, consultatie, advies), ondersteunen van onderwijskrachten en orthopedagogen/psychologen, begeleiden van leerlingen en ontwikkeling en borging van expertise.

Voor meer informatie over het schoolondersteuningsprofiel, lees het volledige rapport op de website van De Berkenschutse www.berkenschutse.nl.